মৎস্য শ্ৰেণীৰ মুখ্য চৰিত্ৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা আৰু উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে শ্ৰেণীটোক বৰ্গলৈকে বিভাজন কৰা।

Or / নাইবা

Do you think that Protochordates are the connecting link between Chordates and non-chordates? Explain with proper reasons.

প্ৰট'কৰ্ডাটাক পৃষ্ঠদণ্ডী আৰু অমেৰুদণ্ডী প্ৰাণীৰ মাজৰ যোগসূত্ৰ বুলি ভাবানে? উপযুক্ত কাৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Describe the general characteristics of class Aves. Write the differences between Ratitae and Carinatae. 5+5=10

পক্ষীশ্ৰেণীৰ সাধাৰণ লক্ষণসমূহ আলোচনা কৰা। ৰেটিটি আৰু কেৰিনেটিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা।

Or / নাইবা

Distinguish between poisonous and non-poisonous snake. Describe briefly the biting mechanism of poisonous snake with neat diagram.

বিষযুক্ত আৰু বিষহীন সাপৰ পাৰ্থক্য লিখা। পৰিষ্কাৰ চিত্ৰসহ বিষাক্ত সাপৰ দংশন প্ৰক্ৰিয়া সম্পৰ্কে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

E06F0 0025

4

800

Total number of printed pages-4

24R/23A-2025 (Z002104C)

2025

ZOOLOGY

(Major)

Paper: ZOO2104C

(Diversity of Chordates)

Full Marks: 45

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

- Answer the following questions : 1×4=4
  তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া ঃ
  - (a) Doliolum belongs to ডলিঅ'লাম কিহৰ অন্তৰ্ভুক্ত ?
    - (i) Larvacea (লার্ভাছিয়া)
    - (ii) Thaliacea (থেলিয়াছিয়া)
    - (iii) Cephalochordata (ছেফালোকর্ডাটা)
    - (iv) Hemimyra (হেমিমাইৰা) (Choose the correct answer) (সঠিক বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

E06F0 0025

Contd.

- (b) Which organ is responsible for the production of sound in birds?
  চৰাইৰ ধ্বনি (মাত) সৃষ্টি কৰা অংগটোৰ নাম কি?
- (c) Name the reptile which is known as 'living fossil'.

  'জীৱিত জীৱাশ্ম' বুলি কোৱা সৰীসূপবিধৰ নাম কি?
- (d) Duck-billed platypus belongs to the subclass ______. (Fill in the blank) ডাকবিল্ড প্লেটিপাছ _____ উপশ্ৰেণীৰ অন্তৰ্গত প্ৰাণী। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- Answer the following questions : 2×3=6
   তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা ঃ
  - (a) What do you mean by adaptive radiation in mammal?
    ন্তন্যপায়ী প্ৰাণীৰ অভিযোজিত বিকিৰণ বুলিলে কি বুজা?
  - (b) What is active flight or true flight?
    সক্রিয় উৰণ বা প্রকৃত উৰণ কি?
  - (c) Differentiate between Anura and Urodela.

    এনুৰা আৰু ইউৰোডেলাৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

2

- 3. (a) Describe the general characteristics of primate. 5
  প্রাইমেটৰ সাধাৰণ লক্ষণবোৰ লিখা।
  - (b) Write about the various factors which influence bird migration. 5 চৰাইৰ পৰিভ্ৰমণত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ লিখা।

Or / নাইবা

- (c) Write a short note on 'Parental care of amphibian'.
  উভচৰ প্ৰাণীৰ জনকীয় যত্নৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা।
- (d) Write a brief note on larvae of protochordates. হ প্ৰট'কৰ্ডাটাৰ পলুৰ বিষয়ে সংক্ষেপে লিখা।

Or / নাইবা

- (e) Why Archaeopteryx is considered as a connecting link between reptiles and birds?

  কিয় আৰকিঅ'পটেৰিক্সক সৰীসৃপ আৰু চৰাইৰ মাজৰ সংযোগী জীৱ বোলা হয়?
- 4. Write the distinctive characters of the class-Pisces and classify it upto order with suitable examples.

3

E06F0 0025

Contd.